

Renée Fokker: 'Ik blijf een eenling'

Actrice Renée Fokker (43) werd beroemd door haar rol in *De zomer van '45*. Nu is ze te zien als Agnes in de film *Een gelukkige hand* over het leven en werk van Peter van Straaten. Het karakter staat ver af van de actrice voor wie onafhankelijkheid vanzelfsprekend is. 'Ik ben geen groepjesmens.'

Tot eind juni staat Renée Fokker op de planken in Ivo van Hove's *Scènes uit een huwelijk*, naar het scenario van Ingmar Bergman. Daarnaast is ze momenteel te zien in *Een gelukkige hand*, een film van Pieter Verhoeff over het leven en werk van Peter van Straaten. Met haar onevenwichtige personage van de 'afhankelijke Agnes' lijkt de vrouw die tegenover mij zit echter weinig gemeen te hebben. Het cv van Renée Fokker draagt de sporen van een vrouw die haar eigen weg gaat: veel films, onder andere *Baby Blue*, *Loos* en *Blind Date*, die haar een Gouden Kalf opleverde, maar ook tv-series als *Vrouwenvleugel* en *De zomer van '45* en rollen bij tal van theatergezelschappen voordat ze neerstreek bij Toneelgroep Amsterdam.

Wat inspireert die veelzijdigheid? Rusteloosheid of het streven naar een zekere onafhankelijkheid? Terwijl de opvallend groene ogen nauwlettend de overige gasten in het restaurant observeren, denkt ze hardop: 'Je ziet mensen vaak in groepjes functioneren. Dát groepje speelt altijd met elkaar daar en dat andere groepje is samen groot geworden op die toneelschool. Ik ben niet iemand van een groepje. Aan de ene kant werk ik graag samen met mensen, als kind uit een gezin met acht kinderen kan ik het ook, maar toch blijf ik een eenling. Vooral in het begin van mijn carrière was dat soms eenzaam. Dan twijfel je, denk je: moet ik toch niet mijn best doen om me ergens bij aan te sluiten?'

Maar dat zit gewoon niet in me. Ik ben geen *pleaser*.

Buiten dat ben ik waarschijnlijk nogal eigengereid. Zoals ik mijn werk tot dusver heb gedaan, heb ik het altijd prettig gevonden: een eenmansbedrijf. En nu zit ik weer graag bij een gezelschap, voor zolang dat prettig is.' Als puber onttrok Renée zich al aan het drukke gezinsleven door 's avonds het huis uit te sluipen. Op naar het Nijmeegse muziekcentrum Doornroosje. 'Ik was een ontzettende levensgenieter. Kende alle *scene-ges* in Nijmegen, ook in de kraakbeweging. Daar werd ik binnengehaald als een soort mascotte. Dat vond ik prachtig, want thuis hoorde ik eigenlijk nergens bij. Ik scheel vijf jaar met degene boven mij en zeven jaar met mijn jongere zus.'

Vroeg oud Renée groeide op in een gezin waar menig meisje van droomt: welvarend, ruimdenkende ouders, een artistiek milieu. Toch koos ze op haar zestiende al voor zelfstandigheid en kraakte ze een huis. Vanaf haar dertiende speelde ze al toneel. Geïnspireerd door het Festival of Fools ging ze workshops doen die eigenlijk voor oudere leerlingen waren bestemd. 'Zat ik bijvoorbeeld in een clownsgroep met bebaarde studenten. Dat vonden ze wel ontroerend: zo'n jong meisje dat zo graag wil spelen.' Als ze zeventien is, vertrekt ze voor een halfjaar naar Japan. Een *talent scout* van een modellenbureau had haar gesignaleerd tijdens de opening van een expositie. 'Ook weer zo'n actie. Fotomodel? Nooit in me opgekomen, maar dat doe ik wel even, dacht ik.' Een zwaar auto-ongeluk maakt echter abrupt een einde aan Renée's avonturen. 'Ineens staat alles stil. Op Neurochirurgie liggen naast jonge mensen die doodgaan: dat maakt je in één klap oud. Aan de andere kant kreeg ik ook een soort luciditeit. Dan zag ik twee mensen zitten praten en dacht ik: wat moeten die mensen van elkaar, die haten elkaar. Toen ik op mijn 21ste op de toneelschool kwam, had ik ook met weinig mensen contact en ik heb het daardoor niet als een leuke tijd ervaren. Dat vervelende gevoel is weggeëbd, maar het heeft wel bijgedragen aan mijn onafhankelijkheid.' De onafhankelijkheid speelt ook in de liefde een rol. Renée Fokker is niet de Agnes die mannen haar leven in en uit laat waaien. Wel is haar echt-

'Juist doordat Tom en ik elkaar veel vrijheid gunnen,

genoot, cameraman Tom Erisman, beroepsmatig veel van huis. 'Wij vinden het heerlijk om samen te zijn, maar juist doordat we elkaar veel vrijheid gunnen, gaat het volgens mij al zeventien jaar goed.' Het gezin, met een dochter van zeven en een zoon van twaalf – plus de drie volwassen kinderen van Tom – draait alleen bij de gratie van veel hulp. Maar: 'Voetbal, pianoles, school: dat wil ik allemaal niet missen. Als ik een dag vrij heb, geniet ik ook echt van een wasje draaien of van opruimen met mijn dochter. Ik leef niet om te werken.'

Renée Fokker is t/m 18 juni te zien in *Scènes uit een huwelijk* van Toneelgroep Amsterdam. Speellijst: www.toneelgroepamsterdam.nl. Meer informatie over haar films: www.fimladder.nl.

